

คำแนะนำด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับศาสนสถาน
(คริสตจักร โบสถ์ และสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา)
ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ศาสนสถาน ได้แก่ คริสตจักร โบสถ์คริสต์ และสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เป็นสถานที่ที่มีคริสต์ศาสนิกชน รวมทั้งมีบาทหลวง และผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอยู่ร่วมกันจำนวนมาก ดังนั้น จึงควรมีการดูแลและจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการดูแลและป้องกันตนเองเพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ดังนี้

1. แนวทาง/คำแนะนำสำหรับผู้จัดการในศาสนสถาน

- 1) หากมีบาทหลวง หรือผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา มีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักกัน ให้งดร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในศาสนสถาน รวมทั้งขอความร่วมมือ กรณีที่มีคนในครอบครัวป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักกัน ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างเคร่งครัด
- 2) จัดให้มีการคัดกรองคริสต์ศาสนิกชนหรือผู้เข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา บริเวณทางเข้าศาสนสถานตามความเหมาะสม พร้อมจัดเตรียมอุปกรณ์ล้างมือ เช่น เจลแอลกอฮอล์ไว้บริเวณทางเข้าประตูศาสนสถาน และหากพบว่ามีคริสต์ศาสนิกชน หรือผู้เข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนาป่วย หรือมีอาการไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้แนะนำไปพบแพทย์ทันที
- 3) กรณีที่มีนักบวช บาทหลวง แม่ชี ผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหรือคริสต์ศาสนิกชนกลับมาจากพื้นที่เสี่ยงในระยะเวลาไม่เกิน 14 วัน เข้ามาในศาสนสถาน ควรพิจารณาปิดศาสนสถานตามความเหมาะสม เพื่อทำความสะอาดสิ่งของ เครื่องใช้ อาคารสถานที่ทั้งภายในและภายนอกอาคารทันที
- 4) จัดให้มีการดูแลอาคารสถานที่และยานพาหนะ ดังนี้
 - ให้ทำความสะอาดห้องและอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันทุกวัน เช่น ห้องสำหรับประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ห้องสารภาพบาป ราวจับ ลูกบิดประตู เป็นต้น ด้วยน้ำผสมผงซักฟอกหรือน้ำยาทำความสะอาดทั่วไป ทั้งนี้ ให้ใช้ตามคำแนะนำของผลิตภัณฑ์นั้น
 - ห้องที่มีการใช้ร่วมกัน เช่น ห้องสำหรับประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ห้องสารภาพบาป เป็นต้น ให้เปิดประตู หน้าต่าง เพื่อระบายอากาศ หากมีเครื่องปรับอากาศให้ทำความสะอาดระบบระบายอากาศอย่างสม่ำเสมอ
 - ลดความแออัดของการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาของศาสนิกชนและผู้เข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่น แบ่งรอบการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา กระจายมุมประกอบ

พิธีกรรม เป็นต้น และจัดให้มีมาตรการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร เพื่อหลีกเลี่ยงการกระจายของเชื้อโรค เช่น จัดที่นั่งให้ห่างกันอย่างน้อย 1 - 2 เมตร

- ลดระยะเวลาการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาให้สั้นที่สุด
- 5) หากจัดให้มีการปรุง/ประกอบอาหารให้ดูแล ดังนี้
 - หากผู้สัมผัสอาหารมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดงาน และพบแพทย์ทันที
 - ในขณะที่ปฏิบัติงาน ผู้สัมผัสอาหารต้องสวมหมวกคลุมผม ผ้ากันเปื้อน หน้ากากผ้า และถุงมือ และมีการปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาล
 - ล้างมืออย่างสม่ำเสมอด้วยสบู่และน้ำ ก่อนหยิบหรือจับอาหารและหลังการใช้ส้อม ไม้ไอ จาม รดอาหาร
 - ปกปิดอาหาร ใช้ถุงมือและที่คีบอาหาร ห้ามใช้มือหยิบจับอาหารที่พร้อมรับประทานโดยตรง และจัดให้มีช้อนกลางเมื่อเสิร์ฟอาหารที่ต้องรับประทานร่วมกันหรือใช้ช้อนกลางส่วนตัว
 - ทำความสะอาดจุดเสี่ยง เช่น ห้องครัว อุปกรณ์ปรุง/ประกอบอาหาร โต๊ะอาหาร เก้าอี้ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดทั่วไป รวมถึงล้างภาชนะอุปกรณ์หรือสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดเป็นประจำทุกวัน
 - งดการรับประทานอาหารแบบใช้มือป้อน โดยให้ใช้ช้อนที่ใช้เฉพาะของตนเอง หรือล้างมือให้สะอาด และใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหารหรือใช้ช้อนกลางส่วนตัว
- 6) จัดให้มีการดูแลห้องส้วม ดังนี้
 - ทำความสะอาดบริเวณที่มีการสัมผัสบ่อยๆ อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ได้แก่ พื้นห้องส้วม โถส้วม ที่กดชักโครกหรือโถปัสสาวะ สายฉีดชำระ กลอนหรือลูกบิดประตู ฝารองนั่ง ฝาปิดชักโครก ก๊อกน้ำอ่างล้างมือ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดทั่วไป
 - ชักผ้าสำหรับเช็ดทำความสะอาดและไม้ถูพื้น ด้วยน้ำผสมผงซักฟอกหรือน้ำยาฆ่าเชื้อ แล้วชักด้วยน้ำสะอาดอีกครั้ง และนำไปผึ่งตากแดดให้แห้ง

2. คำแนะนำสำหรับนักบวช บาทหลวง แม่ชี และผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในการดูแลตนเอง

- 1) หากมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักกัน ให้งดร่วมพิธีกรรมทางศาสนาในศาสนสถาน
- 2) ไม่อยู่ใกล้ชิดผู้ที่มีอาการหวัด มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก
- 3) หลีกเลี่ยงการเข้าไปในสถานที่แออัดหรือสถานที่ที่มีการรวมกันของคนจำนวนมาก
- 4) ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร และหลังใช้ส้อม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก
- 5) เลือกกินอาหารปรุงสุกใหม่ ไม้ใช้ช้อน แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ ผ้าเช็ดมือร่วมกัน และใช้ช้อนกลางเมื่อรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่นหรือใช้ช้อนกลางส่วนตัว
- 6) ดูแลสุขภาพให้แข็งแรง รับประทานผัก ผลไม้ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ และนอนหลับให้เพียงพอ
- 7) ช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นอกจากจะงดการจุ่มน้ำเสกแล้ว การแสดงความเคารพต่อรูปพระ รูปนักบุญ ینگดการจูบ ตะขะ หรือสัมผัส ขอให้แสดงความเคารพในรูปแบบอื่น เช่น การไหว้ การโค้งคำนับ เป็นต้น

4. คำแนะนำสำหรับผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ในการดูแลตนเอง

- 1) ถ้ามีอาการไอ จาม เป็นหวัด มีไข้ ให้งดไปศาสนสถาน และงดการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ในศาสนสถาน
- 2) ไม่อยู่ใกล้ชิดผู้ที่มีอาการหวัด มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก
- 3) ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหารและหลังใช้ส้วม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก
- 4) เลือกกินอาหารปรุงสุกใหม่ ไม่ใช้ช้อน แก้วน้ำร่วมกัน และใช้ช้อนกลางเมื่อรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่นหรือใช้ช้อนกลางส่วนตัว
- 5) หลีกเลี่ยงการเข้าไปในสถานที่แออัดหรือสถานที่ที่มีการรวมกันของคนจำนวนมาก
- 6) งดเว้นการทักทายด้วยการสัมผัส จัดให้มีมาตรการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- 7) ช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นอกจากจะงดการจุ่มน้ำเสกแล้ว การแสดงความเคารพต่อรูปพระ รูปนักบุญ ให้งดการจูบ ตะขะหรือสัมผัส ขอให้แสดงความเคารพในรูปแบบ อื่น เช่น การไหว้ การโค้งคำนับ เป็นต้น
- 8) ดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ด้วยการรับประทานอาหารผัก ผลไม้ 5 สี เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ออกกำลังกายสม่ำเสมอและนอนหลับให้เพียงพอ 7-9 ชั่วโมง/วัน

ข้อมูล ณ วันที่ 30 มีนาคม 2563